

Schaamte

*6 juni 1958
lezing 31*

“Gegroet in de naam van de Heer. Ik breng jullie zegeningen, vrienden, ieder van jullie en al diegenen die jullie na staan.

Als wij geesten naar mensen kijken, zien we altijd jullie enorme behoefte aan geestelijke voeding. Je lichaam wordt gevoed, evenals je verstand en zelfs je emotionele aard, hoewel dit laatste misschien niet altijd met het beste voedsel. Maar als het op geestelijke voeding aankomt, laten de meeste mensen zichzelf verhongeren. Er is grote verwarring over wat nu eigenlijk geestelijk voedsel is. Het betekent niet alleen lezen, horen of leren over spirituele waarheid of wet, over God en zijn schepping. Het betekent zelfs niet bidden en mediteren, wat natuurlijk ook een belangrijk deel van geestelijke voeding uitmaakt wanneer het op de juiste wijze gedaan wordt. Het belangrijkste aspect van geestelijke voeding is echter de zelfontwikkeling. Je meest innerlijke zelf en je goddelijke vonk schreeuwen hier voortdurend om. En jij, je bewuste wezen, weigert deze voeding maar al te vaak. Als je verdrietig of neerslachtig bent en als je ontevreden bent over je leven - of je daar nu weloverwogen redenen voor hebt of niet - is dit altijd omdat je geest hongerig is.

Alleen degene die dit belangrijkste voedsel - geestelijke ontwikkeling - tot zich neemt kan waarlijk gelukkig en vervuld zijn. En waarin wij het meest zijn geïnteresseerd, zijn de momenten waarop een mens, een groep mensen de geesten van de goddelijke ordes de mogelijkheid biedt om zich te manifesteren. Want er leeft geen mens die niet de kans heeft gelukkig te worden; je hebt het in eigen hand, het ligt aan je eigen beslissingen. Je gaat zo vaak de verkeerde kant op, je zoekt geluk in de verkeerde richting. Je geeft anderen de schuld van je mislukkingen, je geeft het lot de schuld of je geeft God de schuld; je geeft de zogenaamde onrechtvaardigheid van de wereld de schuld. Maar de

enige stap die tot vervulling leidt, die leidt tot een diep besef dat je je leven geleefd hebt op de manier die je schepper in deze bepaalde incarnatie voor je bedoeld had, die zet je niet. Die stap varieert natuurlijk, omdat niet iedereen dezelfde weg hoeft te gaan. Zoals ik vaak zeg, wordt niet van iedereen hetzelfde werk of dezelfde inspanning verwacht. Maar een ding moet je bedenken, vrienden, en dat is dat als je niet helemaal gelukkig bent (ondanks uiterlijke moeilijkheden, die zich nu eenmaal voordoen), dan heb je je geest iets ontzegt van de geestelijke voeding, waar hij naar snakt: waarschijnlijk iets ontzegt op het gebied van de juiste manier van zelfontwikkeling en zelfinzicht. Iedereen die deze woorden hoort of leest heeft voldoende middelen om dit voedsel te kunnen krijgen.

Om de eerste serie lezingen die ik over de ontwikkeling van het zelf heb gegeven voort te zetten, wil ik vanavond een onderwerp bespreken waar ik nog niet op ben ingegaan, tenminste niet in openbare lezingen. Ik heb verscheidene factoren in de menselijke ziel vermeld die je godverduisterend zou kunnen noemen. Trots, eigenzinnigheid en angst zijn de drie factoren die verantwoordelijk zijn voor alle fouten, voor alle ongeluk en voor alle onwaarheid in elke menselijke ziel. Ze gaan hand in hand in die zin, dat ze elkaar in ieder mens op heel verschillende manieren en verschillende combinaties versterken.¹

Vanavond wil ik het onderwerp ‘schaamte’ bespreken.

Er bestaat een goede en een verkeerde soort schaamte. Mensen verwarren deze twee soorten schaamte zo vaak, dat ik nu wat tijd aan dit onderwerp wil wijden. De goede soort schaamte zou je berouw kunnen noemen. Zonder dit soort schaamte zou de aansporing tot zelfontwikkeling nooit kunnen bestaan. Als je geen berouw voelt zou je de nobele strijd tegen je eigen lager zelf nooit aangaan, vrienden; niemand zou dit pad van zuivering beginnen als hij deze schaamte niet kende. Oprecht berouw is een constructief en zeer positief element.

Maar er bestaat ook een verkeerd soort schaamte. Je zou het een schuldcomplex kunnen noemen dat natuurlijk heel destructief en negatief is. Wat zeggen je emoties je eigenlijk - hoewel je deze gedachten zeker niet bewust denkt - wanneer je de verkeerde soort schaamte hebt? Ze zeggen je: “Ik ben zo slecht; ik ben hopeloos; er kan

---

¹ Zie lezing 30 ‘Eigenzinnigheid, trots en angst’ (Noot vertaler)

echt niets aan gedaan worden". Met deze houding zwelg je niet alleen in zelfmedelijden, maar - en dat is nog schadelijker - deze houding laat de luiheid zien die je ervan weerhoudt er actief aan te gaan staan om datgene uit de weg te ruimen wat er 'verkeerd' aan je is. Bovendien wordt deze houding steeds onredelijker en onrechtvaardiger omdat je wel respect en liefde van anderen eist en verwacht terwijl je niet liefdevol met jezelf omgaat. Realiseer je dat dit niet komt door je tekortkomingen; maar je kunt jezelf in de diepste gebieden van je wezen niet waarderen vanwege deze verkeerde houding en deze verkeerde soort schaamte die je juist passief maakt waar je actief zou moeten zijn.

Dus zit je in een vicieuze cirkel: hoe meer je jezelf de constructieve soort schaamte onthoudt die je zou inspireren om met realistisch inzicht aan jezelf te werken - en dat is toch de basis voor ontwikkeling - des te meer veracht je jezelf. En hoe meer je dat doet, des te meer liefde en respect eis je van anderen om het gebrek aan zelfrespect goed te maken. Je blinde, onbewuste en onrijpe kant gelooft op de een of andere manier dat als je voldoende waardering van anderen ontvangt, dit het gebrek aan zelfrespect teniet kan doen. Zelfrespect bezit je nooit werkelijk, tenzij je de fundamentele spirituele wetten in je eigen ziel nakomt en je het maximum doet wat van je verwacht mag worden, gezien je algehele geestelijke ontwikkeling.

Ik weet vrienden, dat niemand zich deze gedachten bewust is, maar als je - zoals je zou moeten - je emoties zou onderzoeken, wat ze eigenlijk betekenen en wat ze van je vragen, zou je er gemakkelijk achter kunnen komen dat dit het is wat je bedoelt in een tot nog toe verborgen deel van jezelf. Dus, houd in gedachten - en dit is heel belangrijk - dat je gebrek aan zelfrespect niet te wijten is aan je fouten, zwakheden en tekortkomingen, maar aan je verkeerde soort schaamte. Ik kan je beloven dat op het moment dat je de verkeerde schaamte voor terechte schaamte inruilt, je in de mate dat deze verandering in je plaatsvindt, zeker een echt en gerechtvaardigd zelfrespect kunt ontwikkelen, lang voordat je fouten verdwenen zijn. Je hoeft niet volmaakt te zijn om jezelf te respecteren. Je hoeft alleen maar realistisch tegenover je onvolkomenheden te staan en er een constructieve houding tegenover aan te nemen. Hoe meer je zelfrespect gevestigd is, des te minder smacht je naar het respect van anderen, omdat je dan in jezelf zekerheid en rust vindt. En dit zal je innerlijke houding en je uitstraling zo veranderen dat je een andere uitwerking op de mensen om je heen

gaat hebben; dit maakt het zoveel gemakkelijker voor je omgeving om je werkelijk de liefde en het respect te geven waar je in eerste instantie naar verlangde.

Misschien is het je nog niet duidelijk geworden, dat deze verkeerde soort schaamte voortkomt uit je trots en zelfs je trots nog groter maakt. Dit mag je aanvankelijk wat paradoxaal in de oren klinken. Laat ik het zo aan jullie uitleggen: je hebt nu eenmaal een lager zelf met al zijn tekortkomingen; dit is een gegeven waar je rekening mee moet houden als je in de werkelijkheid van nu wilt staan. Hoe meer je daaraan probeert te ontkomen, des te zeker moet je ziel wel worden. Dat weet je, ik heb daar keer op keer over gesproken. Maar door de verkeerde soort schaamte ontvlucht je die werkelijkheid, je emoties laten je zien dat je jezelf niet wilt accepteren zoals je werkelijk bent. Wanneer je wanhopig bent over de lagere kanten van je aard heb je jezelf niet geaccepteerd zoals je bent. Dat betekent dat de nederigheid je ontbreekt om moedig alles van jezelf onder ogen te zien. En dat is trots.

Laat ik het nogmaals benadrukken: verstandelijk weet je dat je onvolmaakt bent, maar emotioneel niet. Er bestaat vaak een brede kloof tussen wat je weet en bewust denkt en waar je emoties aanspraak op maken en wat ze verlangen. Het is helemaal niet moeilijk om deze emoties bewust te maken, als je alleen maar de moeite neemt om ze in gedachten te vertalen. Maar je moet daar wel wat moeite voor doen. Je emoties willen nu al volmaaktheid, terwijl je deze volmaaktheid nog niet bezit. Je emoties willen je op een hoger niveau plaatsen dan waar je dankzij je inspanningen of gebrek aan inspanningen gekomen bent. Tegelijkertijd weet of voel je dat dit nog niet jouw plaats is. Maar in plaats van dat je dit bewust inziet en langzaam naar het punt toe werkt waar je wilt zijn, word je boos op de wereld en op jezelf omdat je bent wat je bent en je weigert de innerlijke moeite te doen om dat te worden wat je wilt zijn. Daarom betekent de verkeerde soort schaamte, trots, luiheid, onrechtvaardigheid en de vlucht uit je huidige werkelijkheid. En dit geeft je een schuldgevoel, vrienden; en nogmaals: niet vanwege de echte fouten die je misschien hebt. Deze zouden je nooit schuldig doen voelen, als je tenminste de juiste soort schaamte aanneemt waarbij je jezelf in alle nederigheid aanvaardt zoals je nu bent, zonder dat je vlucht voor en ontsnapt aan deze werkelijkheid. Van daaruit begint de opbouw, stapje voor stapje. Dit is de enige realistische en constructieve manier om te veranderen en te groeien.

De verkeerde houding leidt echter tot verdere gevaren. Vanwege je trots en je behoefte aan respect en liefde van anderen, begin je je los te maken van wat je werkelijk denkt en voelt over jezelf en verberg je dit als het ware achter een muur. Je durft niet uit te komen voor wat je werkelijk bent omdat je gevoelens je zeggen dat als je jezelf zou zijn, je veracht zou worden. Zoals ik al zei, hoe meer het je ontbreekt aan zelfrespect, hoe belangrijker het respect van anderen voor je wordt. Daarom schep je een masker zelf. Op de een of andere subtiele manier word je onecht. En dat maakt je vervolgens nog moedelozer over jezelf, je veracht jezelf nog meer. De vicieuze cirkel draait met volle kracht door en leidt je tot steeds diepere emotionele conflicten, totdat je de moed en nederigheid ontwikkelt om het te doorbreken.

Verwar alsjeblieft niet dat voor jezelf uitkomen, met inbegrip van je lagere zelf, niet betekent dat je in je doen en laten aan de neigingen van dat lagere zelf zou moeten toegeven. Het maakt een enorm verschil of je daaraan toegeeft of dat je gewoon inziet en accepteert dat je die neigingen hebt en niet voor het oog van de wereld een heel andere persoonlijkheid opbouwt waardoor je anders lijkt. De mens schept vaak een namaak van zijn werkelijke zelf, juist om de redenen die ik hier uitleg. En dat is wat ik bedoel te zeggen.

Zolang jij je op een of andere manier verdrietig, verbitterd, opstandig en niet in harmonie voelt wanneer je je eigen fouten tegenkomt, betekent dat, dat je jezelf nog niet hebt geaccepteerd zoals je bent. Je dient steeds opnieuw naar de middenweg te streven. Accepteren betekent niet dat je in die toestand van onvolmaaktheid, die je eerst moet leren aanvaarden, wenst te blijven. Verder dien je uit te vinden waar je op gevoelsniveau verlangt dat anderen van jou houden met je tekortkomingen als compensatie voor je ingebeelde onvermogen om jezelf te veranderen en zo van jezelf te houden. Wanneer je deze irreële gevoelens hebt leren kennen, zal het gemakkelijk voor je zijn om ze in de juiste kanalen te leiden.

Wanneer je in staat bent jezelf werkelijk te accepteren zoals je bent, je geen hogere plaats hoeft te hebben, niet beter wilt schijnen dan je bent, heb je aan de basiseisen voor het volgen van dit pad voldaan, vrienden. Voordien ben je er nog niet echt op, maar enkel in een fase van voorbereiding om de belangrijkste en meest beslissende poort daarheen door te gaan. Met andere woorden, zolang de verkeerde soort schaamte in je huist, kun je niet verder komen op dit pad; je zult het moeten

inruilen voor de goede soort schaamte.

De verkeerde soort schaamte scheidt een geestestoestand die niet alleen uiterst ongezond is, zoals daarnet al is aangegeven, maar maakt ook dat je je steeds eenzamer gaat voelen. Besef alsjeblieft dat telkens wanneer je je eenzaam en onbegrepen voelt, dat wat ik hier zeg tenminste tot op zekere hoogte hiervoor verantwoordelijk moet zijn en niet andere mensen, hun gebrek aan liefde of begrip. Hoe weinig je omgeving ook tot liefde in staat mag zijn, je zou je nooit eenzaam voelen als deze verkeerde houding niet op de een of andere manier de overhand in je had. Zoek daarom geen remedie van buitenaf, maar keer je naar binnen en bekijk jezelf vanuit deze visie.

Jij, wie je ook moge zijn, kunt je ergens beschaamd over voelen, of het nu groot of klein is, ernstig of onbelangrijk - daar gaat het niet om. Je weet hoe je reageert: je dekt het toe, je verbergt het, je doet alsof je vrij bent van dat waar je je voor schaamt. Dit is de muur die je van anderen scheidt. Op deze manier kun je er nooit zeker van zijn dat men werkelijk van je houdt en je waardeert. Want altijd blijft dit stemmetje in je zeggen: 'Als ze eens wisten hoe ik werkelijk ben en wat ik gedaan heb - wat dat ook moge zijn - zouden ze niet van me houden'. Dat maakt je alleen, koud en het is pijnlijk. Je voelt dat alle genegenheid die je wordt gegeven, bestemd is voor de persoon die je lijkt te zijn maar niet voor de persoon die je werkelijk bent. Natuurlijk ben je in die toestand onzeker en eenzaam. Maar alleen jij kunt het veranderen - alleen jij. Je kunt zonder moeite inzien dat de enige remedie tegen deze voortdurende toestand van eenzaamheid, van onzekerheid en van groeiende zelfverachting juist die stap is die je het moeilijkst lijkt: de valse schaamte los te laten en uit te komen voor wat je werkelijk bent. Hoe meer je het op de andere manier probeert, de manier van subtiel bedrog, des te dieper raak je in je dilemma verstrikt. Dat heb je gezien. Daarom is het aan jou die ene moedige stap te zetten en jezelf te worden. Alleen op deze manier verkrijgt je ware zekerheid en echte waardering van je vrienden. Want iemand die spiritueel ontwikkeld en tot liefde in staat is, zal zeer zeker niet minder van je houden, integendeel. En iemand die onvolwassen is en daarom meteen al niet tot liefde in staat is, onthoudt je zijn liefde omdat hij je deze nooit werkelijk heeft gegeven en jij deze nooit werkelijk hebt gehad. Want zo iemand bevindt zich op precies dezelfde plaats als waar jij nu bent: hij smacht naar je genegenheid, respect en liefde om zijn eigen gebrek aan zelfrespect te stillen. Zelfrespect dat hem ontbreekt omdat ook hij

niet de moed heeft zichzelf te zijn. Van meet af aan was dit soort liefde al een illusie.

De enige manier om vaste grond onder je voeten te krijgen is je te ontdoen van je pretenties die je je leven lang met zoveel moeite hebt opgebouwd. Dit lijkt in het begin een moeilijke stap, vrienden. Opnieuw wil ik benadrukken dat er niet van je verwacht wordt, dat je aan iedereen die je tegenkomt al je geheimen vertelt. Kies de juiste persoon voor wie je je kunt openen; kies de persoon die je kan helpen. Kies die mensen die je werkelijk nastaan en die jou echt kennen. Anders kun je nooit helemaal jezelf zijn. Afgezien daarvan gaat het er niet om wat je tegen mensen die je in je leven ontmoet zegt, het gaat meer om wat je voelt, het gaat om je innerlijke houding. Om je gevoelens te transformeren van de verkeerde soort schaamte naar de juiste soort hoeft je slechts in je eigen gevoel te graven en - zoals ik zo vaak zeg - deze in heldere beknopte gedachten te vertalen, die overeenkomen met wat je gevoel je echt zegt. Als je de onredelijkheid van de onvolwassen kant in je ziet, kun je die als het ware aanpassen. Pas wanneer je dat doet, ben je in staat de volgende stap te zetten. Pas dan heb je zekerheid en zelfrespect. Want zolang je je verbergt achter een muur van onechtheid, moet je jezelf wel verachten, veel meer dan je broeder of zuster die heel wat meer zwakheden heeft, maar die de moed heeft te leven naar wat hij of zij werkelijk is en dit zonder pretenties doet.

Daarom is het niet bepalend voor je zelfrespect hoe goed je bent of hoeveel zwakheden je nog bezit; bepalend voor je zelfrespect - en bijgevolg ook voor het respect van anderen - is alleen hoe trouw je aan jezelf bent of hoeveel bedrog je pleegt, dat wil zeggen hoezeer je jezelf ontvlucht of hoezeer je je achter een muur van pretenties verbergt. Ik vermoed dat ik niet hoeft te benadrukken dat deze muur van pretenties niet gemakkelijk aan de buitenkant te herkennen valt. Het is iets subtiels in jezelf dat alleen jij op kunt sporen op de manier die ik heb voorgeschreven: je gevoelens en de betekenis die ze voor je hebben testen en onderzoeken.

Oprecht berouw betekent daarom eenvoudigweg dat je het 'zelf' in ogenschouw neemt en je zwakheden accepteert zoals ze nu zijn, met het intense verlangen die te veranderen maar dat je met voldoende realiteitszin in de gaten hebt, dat verandering alleen tot stand kan komen wanneer je steeds weer opnieuw de diep ingeslepen fout

herkent en de foutieve reactie met de ideale toestand vergelijkt. Zo leer je nederigheid terwijl de fout noodzakelijkerwijs nog blijft hangen omdat hij niet zo snel overwonnen kan worden.

Je kunt pas beginnen met de opbouw als je je valse huis hebt afgebroken, als het moment is aangebroken dat je niet langer de behoefte hebt je beter voor te doen dan je bent, wanneer je dus ook in je eigen ogen jezelf van het voetstuk gehaald hebt, waar je je had opgezet. Als je de moed hebt honderd of wel duizend keer over dezelfde fouten te struikelen, je zwakheden in te zien, en je steeds maar weer overeind komt om het opnieuw te proberen, dan vergoed je aan God wat je hem schuldig bent; dan ben je zijn genade waardig; dan ben je waarlijk op Het Pad. Dan ontdoe je jezelf van trots en onwaarheid, lang voordat je in de vele onderdelen van je karakter volmaakt bent. Dan kom je veel sneller dichterbij volmaaktheid dan je denkt, ondanks het aanhouden van enkele van je hardnekkige tekortkomingen. Als je die moed hebt en je gevoelens op deze wijze kan leiden, moet je winnen. Maar als je, iedere keer wanneer je weer over een bekende fout struikelt, zo moedeloos en gedeprimeerd raakt, dat je aan jezelf wanhoopt, dat je het op wilt geven en je hier de zin niet van inziet, lijdt je aan de verkeerde soort schaamte, de destructieve soort die God niet behaagt en die tot niets leidt. Zolang je zo gemakkelijk wanhoopt, is er teveel trots in je. Het helende, genezende vermogen om je eigen zwakheden te zien voor wat ze zijn zonder dat je ze overdrijft of kleineert zal dan nooit enige uitwerking kunnen hebben op je ziel.

Wanhoop dus niet, vrienden, als het wat langer duurt voordat je zwakheden begint te overwinnen. Misschien begrijp je nu ook wat beter, dat juist in het feit dat je een tijd lang geen succes hebt een geweldig genezend werktuig ligt voor iets dat zelfs nog belangrijker is dan de feitelijke zwakheid die je behandelt: het leren kennen van de juiste soort schaamte en het jezelf leren accepteren, waardoor je nederigheid leert, trots leert overwinnen en in je eigen werkelijkheid leert leven. Als je erg succesvol bent in het overwinnen van je individuele fouten, kan dat je misschien nog trotser maken en dat is schadelijker dan vele andere fouten. Buitendien zijn de fouten waar je tegen vecht vaak door vele, vele incarnaties in je gegrift dus kun je niet verwachten dat je ze binnen een paar jaar overwint. Maar als je in staat bent deze zwakheden tegemoet te treden en je onvermogen om ondanks je goede wil en harde werk ze onmiddellijk te veranderen, als je ze met open vizier tegemoet treedt en er een gezonde houding

tegenover aanneemt en terwijl je nog over ze struikelt, leert om nederig te zijn en jezelf op het niveau te plaatsen waar je echt hoort - niet te laag, niet te hoog - dan leg je terwijl je in bepaalde opzichten nog onvolmaakt bent de fundamenteën voor deze zeer gezonde en normale innerlijke houding die je nodig hebt.

Denk hierover na, vrienden. Mediteer over deze woorden. Opnieuw leg ik de nadruk op het feit dat het niet voldoende is ze slechts eenmaal te horen of te lezen, want dat is geen geestelijk voeding. Wanneer je probeert te vergelijken waar je gevoelens nog afwijken van de ideale toestand die ik hier heb uitgelegd en waar je een echo in jezelf kunt vinden om vandaar uit verder te gaan in je dagelijkse spirituele arbeid, dan ben je bezig met geestelijke voeding. En daar heeft je geest behoefte aan.¹

Misschien begin je nu te begrijpen of aan te voelen waarom het op het pad zo belangrijk is nu en dan met een daarvoor gekwalificeerd persoon over jezelf te praten en daarna met de mensen met wie je werkelijk intiem bent. Want zolang je dingen in jezelf verborgen houdt, lijkt alles buiten verhouding. Dan overdrijf je misschien sommige aspecten en onderschat je anderen. Iemand die afstand heeft tot jouw probleem en je innerlijke gevechten, kan dingen eerder in het juiste licht zien.

En dat is niet de enige reden. Zoals ik al zo vaak in individuele sessies heb gezegd, is er een spirituele wet. Diezelfde spirituele wet inspireerde de mensheid tot psychoanalyse en tot de biecht. Daar schuilt hetzelfde idee achter. Het is de wet van de broederschap. Op het moment dat jij je voor iemand anders opent, geeft dit een daad van nederigheid aan, tenminste tegenover die ene persoon. Je wilt voor die persoon op dat moment niet volmakter lijken dan je bent. Volmakter willen lijken dan je bent, is voor de wetten van de ziel, voor jou een van de schadelijkste dingen. Je laat je dus aan die ene persoon zien zoals je bent, of om te beginnen misschien nog maar tot op zekere hoogte. Zelfs als die persoon je geen greintje informatie geeft, voel je onmiddellijk opluchting, de opluchting waar je geest om schreeuwde. Je geest lijdt wanneer je tegen haar wetten gaat. En je voelt je beter, je ziet de dingen opeens anders; het is de wet van de broederschap. Iets in je zegt: 'op dit moment wil ik niet beter lijken dan ik ben; ik laat mezelf zien zoals ik ben; ik streef niet naar respect en liefde waarvan ik

---

¹ Zie lezing 28 'In gesprek met God; dagelijkse terugblik' (Noot vertaler)

besef dat die me vanwege deze dingen waar ik me voor schaam niet werkelijk toekomen". Daar heb je overigens ook ongelijk in: liefde en respect komen immers ieder levend schepsel toe. Maar je denkt dat het jou niet toekomt vanwege het een of ander dat je verborgen houdt. Door deze misvatting ben je eenzaam en ga je op een subtiële manier door met doen alsof. Je kunt nu zien dat de verkeerde soort schaamte ook de wet van broederschap schendt. En dat iedere emotie en elk innerlijk gevoel juist kan zijn als het van God komt. Door de luciferische krachten kunnen deze echter worden misvormd. Zo is het ook met schaamte.

Iedereen die zich werkelijk langs dit pad wil ontwikkelen, zal op een bepaald punt van zijn ontwikkeling op zo'n manier leiding vinden dat je als het ware in een hoek gedreven wordt, waar je je voor je eigen redding opent. Natuurlijk heb je altijd je vrije wil die wij geesten ten alle tijde zullen respecteren en nooit zullen schenden, zelfs als we weten wat voor jou zo moeilijk lijkt om naar buiten te brengen. Maar jullie moeten het verwoorden. Dat doen we niet voor jullie. Jullie zijn altijd vrij om te weigeren, je terug te trekken en nog dieper in de hoek te kruipen en wrok te voelen over het feit dat je deze richting op geduwd wordt. Maar je kunt natuurlijk ook ophouden met je terug te trekken en je gedwongen te voelen uit je schuilplaats te stappen, als je maar je ogen wilt openen voor het feit dat hierin je eigen redding ligt. Aan jou de beslissing.....

Dergelijke leiding, die eerst als een test op je afkomt in de vorm van onaangename ervaringen die je niet volledig kunt begrijpen, is er om je te helpen het noodzakelijke te doen. Jijzelf begrijpt de noodzaak en de genezende werking van een dergelijk opengaan van je persoonlijkheid nog niet. Je zou het dan ook niet doen als je niet zo'n leiding kreeg. En omdat je het nog niet begrijpt, beschouw je deze gebeurtenissen als onaangename moeilijkheden. Zodra je het eenmaal hebt begrepen zul je het niet meer op die manier bekijken. In dat opzicht zijn jullie allemaal net kinderen; je weet niet wat goed voor je is. En Gods helpers die voortdurend om jullie heen zijn - vooral bij iemand die bereid is dit pad van zuivering te gaan - slagen erin mensen in je omgeving zodanig te leiden en te inspireren dat er situaties geschapen worden om je deze gelegenheid aan te reiken. Maar je moet in vrije wil beslissen of je het wel of niet doet. Je kunt je ogen openen voor de betekenis van een situatie gezien in dat licht of je kunt voor de kwestie wegduiken en weigeren de roep te herkennen, want het is een roep.

Neem een beslissing! Wil je je moed bijeenrapen of wil je jezelf laf verschuilen?

Denk je, nadat je dit gehoord hebt, dat je verder kunt komen op dit pad zonder die moed op te brengen? Ik kan een ding beloven: wanneer je die moed wél opbrengt, zul je alvast een voorproefje ontvangen van die spirituele nieuwe geboorte die vroeger of later gaat komen wanneer je een bepaalde fase bereikt op dit pad. Hoe groter de inspanning en hoe moeilijker het lijkt dit aan te gaan, des te groter is de opluchting en overwinning, des te meer geluk en zelfrespect, en des te meer innerlijke vreugde en vrede voel je wanneer het eenmaal voorbij is en je volledig hebt begrepen hoe je van daaruit verder kunt gaan. Ik vraag jullie, dit heel goed te onthouden. Maak niet de keuze om deze woorden te vergeten, louter om dit punt te omzeilen, met diep in je binnenste de gedachte, dat wanneer je de situatie vermijdt, hij niet bestaat. Lees ze elke dag opnieuw, wanneer je weer voor een dergelijke beslissing staat.

We hebben niet alleen te maken met wat je bewust weet en verbergt. Dat is betrekkelijk gemakkelijk. Zodra bewust verborgen dingen naar buiten komen moet je, met onze hulp, proberen uit te vinden welke onbewuste stromingen achter die bewuste daden liggen waar je je voor schaamt. Dit is het werk dat gedaan moet worden. Je kunt dit werk natuurlijk niet alleen doen; voorwaarde is dat je de moed opbrengt om naar buiten te brengen wat je al weet. Bij veel mensen bestaan er onbewuste factoren die op dezelfde manier verborgen zijn als de bewuste factoren. Het is heel wat gecompliceerder om die te vinden. Het spreekt vanzelf dat de eerste vereiste is, dat je vrij en open genoeg bent om over alles te kunnen praten wat op je persoon betrekking heeft. Zolang je dat niet doet, kun je nooit de verborgen motieven, stromingen en emoties bereiken. Als je de noodzakelijke vereisten nakomt, kun je er zeker van zijn dat je hulp zult ontvangen. Deze hulp die je nodig hebt is de genade van God. Zonder deze genade kun je je onbewuste en hardnekkig verborgen schaamte niet bereiken. Maar als je vol wrok en boos wacht op deze genade van God en je tegen jezelf zegt: “Waarom kan ik deze niet krijgen? Waarom iemand anders wel en ik niet? Ik heb al zoveel geleden. Nu heb ik er recht op; ik heb het zo hard geprobeerd”, dan duw je het moment van genade van je weg, omdat je houding niet van nederigheid getuigt.

Je matigt je een oordeel aan en je kunt niet oordelen. Je kunt geenszins beoordelen hoeveel je geleden hebt en wanneer je ‘recht’ op genade

hebt en hoe hard je het vooral in vergelijking met anderen hebt geprobeerd. Je hebt de mogelijkheid niet tot vergelijken; het ontbreekt je zelfs aan volledig zelfinzicht, want zolang je niet in je onderbewuste schuilplaatsen kunt graven, ken je jezelf niet. Als je zelfs jezelf niet kent, hoe durf je dan een oordeel te vellen en te vergelijken? Maar als je een geest van nederigheid koestert, van ware nederigheid en geduld, is de genade veel dichterbij. Dus als je moeilijkheden hebt, probeer je dan hierop te concentreren. Als je niet vooruit kunt komen, hoewel je werkt en je best doet (en velen komen niet vooruit omdat ze niet werken zoals ze zouden kunnen; dus is dit niet aan het uitblijven van genade te wijten) en als er blokkades in je bestaan die ondoordringbaar lijken, vraag jezelf dan 'hoe nederig is mijn houding?' Koester dit, in plaats van je van God af te wenden op het moment dat de dingen moeilijk voor je worden. Dit is ook mijn raad aan een aantal van mijn geliefde vrienden.

Ik zou graag nóg een onderwerp willen bespreken voordat we op jullie vragen overgaan. Ik heb al gememoreerd dat jullie je voor je fouten schamen. Dat geldt in vele gevallen. Voor sommige fouten schamen jullie je echt; sommige fouten wil je echt niet hebben. Maar er is ook nog een andere categorie fouten in je, vrienden, en de tijd is er rijp voor dit te vermelden, zodat je er vanuit dit oogpunt naar kunt kijken, en dat zal je heel wat helpen. Dit kan verklaren waarom je op een bepaalde plek in je ontwikkeling niet vooruit kunt komen: in ieder van jullie bestaan een aantal fouten waar je gek op bent. Ja, dat geef je niet toe maar in feite ben je er maar wat trots op. Zolang dit het geval is, kun je ze onmogelijk overwinnen. De enige manier waarop je te werk kunt gaan, is uit te zoeken waar deze waarheid voor jou geldt. Zodra je je bewust bent van het feit dat je sommige fouten eigenlijk prettig vindt, kun je God bidden om je te helpen in te zien waarom dit zo is en wat er achter steekt; en dat hij je in staat stelt ze in het ware en objectieve licht te zien zodat je in dit opzicht de juiste soort schaamte kunt ontwikkelen.

Onderzoek al je fouten en onderzoek dan in alle eerlijkheid je emotionele reactie erop. Als je je lijst doorneemt, zul je zien dat er enkele fouten zijn die je werkelijk niet prettig vindt en dat er fouten zijn die je misschien op de een of andere manier koestert. Als je dat voelt vraag jezelf dan 'hoe zou ik reageren als iemand anders diezelfde fouten maakte al doet hij dat misschien op dezelfde of op een iets andere manier?' Daar je in feite nogal geïrriteerd raakt als een ander mens dezelfde fouten laat zien waar je in jezelf een beetje trots op bent, is dit

de reden hiervoor. Zodra je het vanuit dit oogpunt benadert, verlies je dat bepaalde gevoel van trots over die fouten van je. Zolang dit gevoel blijft voortbestaan kun je onmogelijk over de fout heenkomen.

In de volgende lezingen zal ik graag iedere willekeurige fout die je ook maar kiest en aan me voorlegt, voor je analyseren. Ik zal jullie laten zien hoe iedere fout in verband staat met trots, eigenzinnigheid en angst.¹ Om je meer en betere hulp te geven jezelf te leren begrijpen, zal ik je verder laten zien hoe je deze fout kunt analyseren, hoe hij tot andere fouten leidt en wat er achter zit. Ik laat je zien hoe je erover kunt mediteren, hoe je verder moet gaan met het geestelijk werk op je pad. Ik laat je dan ook zien hoe iedere fout of zwakheid of onvolmaaktheid of tekortkoming op zich een directe belemmering is voor Liefde - en daardoor voor je relatie tot God. Verder laat ik je in een aantal voorbeelden zien welke goede eigenschap er achter iedere fout zit, want er bestaat geen fout die niet een misvorming is van iets dat ooit goed en zuiver was.² Probeer dit zelf als een oefening, pas dit zo mogelijk op je eigen fouten toe, want je geestelijke werk is zinloos als het abstract en onpersoonlijk is. En waar je niet in staat bent dat te doen, breng deze fouten dan hier als algemene vragen. Natuurlijk zal ik het dan hier behandelen alsof het een algemene vraag was.

Zijn er nog vragen in verband met het onderwerp van vandaag, voordat we ons op jullie andere vragen richten?”

VRAAG: U roerde in deze lezing het feit aan, dat je jezelf voor een daarvoor bekwaam persoon moet openen. Kunt u nu het probleem verder uitdiepen van iemand die het verlangen heeft zich te openen en nederig te zijn, maar dit doet zonder te onderscheiden bij wie, waardoor er niets goeds uit voortkomt - slechts schade en repercussies?

“Ja, je ziet natuurlijk dat dit het andere uiterste is en je weet dat alle uitersten slecht en verkeerd zijn. Bij zo iemand gaat het om een diepe behoefte waar zijn geest om schreeuwt. Waar hij echt behoefte aan heeft, wordt niet precies herkend en daarom zoekt hij de verkeerde middelen. Maar het geval waar jij het over hebt, is niet zo'n uiterste als je wel denkt. Het is voor een mens vaak mogelijk zich ten aanzien van

---

¹ Zie lezing 30 'Eigenzinnigheid, trots en angst'

² Zie lezing 219 'Kerstboodschap 1973 (Over de positieve kern in negatieve trekken) – Boodschap voor de kinderen' (Noot vertaler)

veel kleine dingen en zelfs echte tekortkomingen te openen om zo de werkelijke zaak verborgen of afgeschermd te houden. Dit geldt ook in het geval waar jij aan denkt”.

VRAAG: Ja, ik wilde dat net vragen. Maar wat te doen als diezelfde persoon de echte fouten eigenlijk maskeert en kunstmatige schuld uitvindt die hij openbaar wilt maken?

“Dat klopt. Je ziet, dat het echt niets helpt zo iemand te zeggen dat hij de juiste mensen moet kiezen om zich voor te openen, omdat hij nooit zal weten wie die juiste mensen zijn. Het ontbreekt hem aan intuïtie en ook aan een gezond oordeel. Beide kunnen niet echt goed functioneren zolang men de redenen rationaliseert en afdekt. Daarom moet zo iemand eerst aan het verstand gebracht worden dat hij dit feit moet inzien. Dat kan natuurlijk slechts langzaam gebeuren. En het kan natuurlijk helemaal niet gebeuren als er geen verlangen naar is; maar het verlangen kan groeien. In dit geval zal het verlangen uiteindelijk komen.”

VRAAG: Zien minder ontwikkelde geesten hoger ontwikkelde mensen, en zo ja, in welke gedaante en vorm?

“Natuurlijk zien ze hen. Zij zien de materie zoals jullie die zien, maar de geest toont zich ook. Een groot licht dringt vanuit het lichaam van zo'n hoog ontwikkeld mens. Hoe hoger de ontwikkeling, hoe stralender het licht. En hoe lager de ontwikkeling van de geest, hoe meer dit licht hem pijn doet. Je weet dat je krachten en trillingen uitzendt. Hoe groter de liefde en de harmonie en de volmaaktheid van de mens is, hoe lichter deze trillingen worden en hoe hoger hun frequentie. Dit werkt in feite als een fysieke pijn voor een laag ontwikkelde geest. En dat is de reden waarom een hoog ontwikkeld mens veilig is en beschermd wordt tegen kwaad en onzuivere geesten. Zij kunnen niet dichtbij hem komen, zij kunnen er niet tegen. Daarom trek je, zolang de onvolmaaktheden in je aanwezig zijn, de respectievelijke geesten naar je toe. Maar hoe meer je je onvolmaaktheden overwint, hoe vrijer je licht schijnt, en dat werkt als een schild tegen alle onzuivere geesten, die terugdeinzen voor zulke mensen. Is dat een antwoord op je vraag?”

VRAAG: Ja, maar op dit punt zou ik nog iets anders willen vragen. In het geval van een vader en een zoon, bijvoorbeeld, de vader is misschien in de andere wereld en is lager ontwikkeld dan

de zoon die nog op aarde is. Nu houdt de vader van zijn zoon en wil graag dichtbij hem zijn.

“Zie je, het geval dat ik zojuist ter illustratie noemde, is natuurlijk een erg kras voorbeeld. Het komt zelden voor dat in een familie twee mensen samen incarneren die qua ontwikkeling zo sterk verschillen. En als dat zo is, als een geest zo laag ontwikkeld is dat het licht van volmaaktheid hem pijn doet, zou hij helemaal niet in staat zijn om lief te hebben. Maar als het verschil in ontwikkeling, om het zo te zeggen, gradueel is dan is het natuurlijk heel goed mogelijk dat een lager ontwikkelde geest een hoger ontwikkelde mens naderbij komt en liefheeft. Er zijn voldoende aanrakingspunten omdat geen van beide zo laag of zo hoog ontwikkeld is dat ze niet samen kunnen komen. Elk mensenwezen heeft een groot aantal geesten in zijn kielzog. Je realiseert het je misschien niet, maar zo is het. Je hebt je beschermengelen en geesten die deel van Gods wereld uitmaken. Je hebt kwade geesten die je volgen, die precies passen bij je negatieve hoedanigheden; en je hebt al deze geesten daartussenin die passen bij je tussenbeide hoedanigheden, je gemengde emoties, waar je beweegredenen tweeledig of meervoudig zijn. Een lager ontwikkelde geest ziet een hoger ontwikkelde mens in zijn of haar respectievelijke licht, de kleuren van de aura, de subtiele lichamen; hij ziet de gedachten en emoties in vormen van verschillende gedaantes. Het is dan een kwestie van het zien van lichtere kleuren en harmonieuzere vormen of donkerder kleuren en onharmonische vormen. Is dat duidelijk?”

VRAAG: Wordt euthanasie onder bepaalde omstandigheden verontschuldigd?

“Gods geestelijke wereld zegt nee. Het is niet goed. Er kan sprake zijn van een uitzondering voor zover er vanuit jullie menselijk gezichtspunt een verontschuldiging of uitzonderlijke omstandigheden een rol spelen. Maar het zou bij de wet volstrekt verboden moeten worden. Zelfs als jullie op jullie menselijke manier denken dat een geval volslagen hopeloos is, een mens niet meer geholpen kan worden en alleen maar lijdt, zijn er twee goede redenen waarom het vanuit ons gezichtspunt onder alle omstandigheden verkeerd is; dit betekent niet dat een menselijke dokter die niet bekend is met de geestelijke wet en het uit liefde en mededogen in zijn hart doet, veroordeeld zal worden. Eén reden is geheel geestelijk. Dat is deze: als iemand aan een ziekte lijdt waarvoor geen geneesmiddel is gevonden, betekent dit dat er karma is,

dat er dit lijden is waar de persoon doorheen moet gaan. En door het lijden te verhinderen, ban je voor die geest al het lijden niet uit. In de een of andere vorm, of als geest of in een volgende incarnatie, moet het lijden doorgaan totdat, om het zo te zeggen, de maat gevuld is. De geest van de lijdende mens zal niet blij zijn met de verlichting van het lijden als het beeld in de geestelijke wereld eenmaal duidelijk is geworden, omdat hij er klaar mee wil komen, wetend wat de noodzaak voor dit lijden is, die hij als mens veronachtzaamt. Euthanasie zou alleen zin hebben als het waar was wat jullie atheïsten beweren, namelijk dat de schepping zinloos is, je slechts één keer leeft, er voor niets enige reden bestaat, geen orde, geen systeem, geen vervolg. Als dit waar zou zijn, zou euthanasie inderdaad goed zijn. Maar aangezien dat niet zo is, aangezien je verder leeft, aangezien er een geweldig rechtvaardigheidssysteem *is*, een enorme orde en een zin in elk kleinste detail, die zo veel groter zijn dan je slechts vaag kunt begrijpen, is er niets toevalligs; er is niets onjuist; het heeft allemaal zijn redenen. Dit betekent niet dat de mensheid zou moeten stoppen met het streven naar het vinden van nieuwe geneesmiddelen voor het verlichten van het lijden. Want het is niet aan de mensheid om te oordelen, maar om lief te hebben, te helpen en mededogen te hebben. Maar hoeveel ontdekkingen jullie wetenschap ook zal doen, als een bepaald iemand lijden moet doormaken, zullen daar altijd manieren en middelen voor gevonden worden. Als iemand zelfs met de beste bedoelingen zich het oordeel aanmatigt om te bepalen wanneer er leven zou moeten zijn en wanneer niet, ontkent hij daarmee op de een of andere manier God. En dat is verkeerd. Hij ontkent Gods rechtvaardigheid vanwege zijn blinde en beperkte visie. Hij heeft zeker de plicht om naar zijn beste vermogens te helpen, maar dat betekent niet dat hij in het leven in moet grijpen. En dan als tweede reden, die zelfs heel materialistisch is, je gezonde verstand zal je vertellen dat er op een dag misschien een geneesmiddel gevonden wordt dat gisteren nog niet ontdekt was. Maar dat is alleen een terloopse opmerking.”

VRAAG: Is dit alleen op mensen van toepassing of ook op dieren?

“Bij dieren is het anders. Heel juist opgemerkt. Het dier is nog niet op het niveau van het hebben van een vrije wil. Daarom kan het dier niet oordelen. Het heeft niet de mogelijkheid om zijn houding met betrekking tot God, gerechtigheid, aan te passen waarbij het lijden in nederigheid of met bitterheid en opstandigheid aanvaard wordt. Met andere woorden een dier kan in dit opzicht niet op de proef gesteld

worden zoals dat bij een mens het geval is. Daarom, als een dier ongeneeslijk ziek is, is dat een ander verhaal. Dan kan en moet zijn lijden ook verkort worden. Terzijde wil ik opmerken dat zelfs het onvermijdelijke lijden van dieren, waar de mensheid nog geen controle over heeft, een zin in de schepping heeft. Het is aan de mens om al het mogelijke te doen om dat te vermijden, maar voor het overige moet hij accepteren dat God ook in dit opzicht weet wat Hij doet. Het zou teveel tijd vragen om daar nu op in te gaan. Misschien een andere keer.”

VRAAG: Kunt U alstublieft een verklaring geven van de zin “En als je hand of je voet je op de verkeerde weg brengt, hak hem dan af en werp hem weg.....Brengt je oog je op de verkeerde weg, ruk het dan uit en werp het weg.....?” (zie Matteüs 18: 8,9)

“Natuurlijk moet je dit alleen symbolisch opvatten. Er wordt in feite niet bedoeld dat je dit letterlijk zou moeten doen. Er wordt mee bedoeld dat wanneer er iets is dat je weerhoudt om je geestelijk te ontwikkelen, dat je dat uit je leven moet bannen. Laten we zeggen dat iemand van zeer goede wil is en heel goede bedoelingen heeft met betrekking tot zijn ontwikkeling, maar hij is op een of andere manier verslaafd aan iets dat hem weg houdt van zijn geestelijke ontwikkeling. Dan moet dat eerst uit zijn leven. Het kan een innerlijke houding zijn, een emotionele reactie, luiheid, trots, wat ook maar. Dit moet eerst weg. Het is wat ik je basisfouten noem die je er in de eerste plaats van weerhouden om je pad te volgen. Of als je gehecht bent aan iemand die je geestelijke ontwikkeling belemmert en je bent zo afhankelijk van die persoon dat je je ontwikkeling vanwege hem gaat verwaarlozen, dan zou zo'n relatie verbroken moeten worden. Want zoals Jezus bij een andere gelegenheid zei “Hij die de voorkeur geeft aan zijn moeder of aan zijn vader (of wie het ook maar zou mogen zijn) boven mij, is mij niet waardig”. Want Hij zei ook dat Hij de weg is, dit pad van zelfontwikkeling en volmaaktheid. Dat betekent hetzelfde. Met andere woorden, wat er in de weg staat tussen jou en God – en dat betekent je geestelijke ontwikkeling – dat zou je uit je leven moeten bannen. Dat betekent het.”

VRAAG: Heeft het een geestelijke betekenis dat mensen qua gezicht op elkaar lijken, hoewel ze geen familie van elkaar zijn?

“Ja, daar kunnen bepaalde factoren verantwoordelijk voor zijn. Bepaalde geestelijke en emotionele trekken kunnen gelijk zijn. Deze

trekken bepalen onder bepaalde omstandigheden ook het skelet. Denk niet dat het skelet helemaal onafhankelijk van geestelijke factoren is en alleen erfelijk bepaald is, hoewel dat laatste ook een rol speelt, maar niet als een extra factor, maar als onderdeel van de geestelijke factoren die hierbij betrokken zijn.”

VRAAG: In verband met het laatste hoofdstuk van de ‘Pistis Sofia’ zou ik graag de vraag willen stellen, wat bedoelde Jezus met de ‘verscheidene kwijtscheldingen’ of vergiffenis en dan op een punt komt waar geen vergiffenis kan worden gegeven behalve door de Schikgodin?

“Jullie weten, zoals ik jullie dikwijls heb uitgelegd, dat er die prachtige hiërarchie van de engelen bestaat, van de zuivere geesten en de geesten die zich verder ontwikkelen, die allemaal in het verlossingsplan samenwerken. Nu, ieder heeft daarin zijn eigen taak. Voor bepaalde situaties zijn er geesten die de bevoegdheid gekregen hebben om, je mag zeggen, vergiffenis te schenken – met andere woorden te oordelen. Bijvoorbeeld, als een geest in de geestenwereld komt, wordt alles in beschouwing genomen – zijn gehele levensboek, zijn laatste incarnatie, zijn vroegere incarnaties worden beschouwd. Plannen voor zijn volgende incarnatie, en de taak en scholing daarvoor in de geestelijke wereld worden gemaakt, waarbij al deze factoren in aanmerking worden genomen. Er is een speciale geest wiens taak het is om op deze wijze te oordelen en plannen te maken. Maar als een mens bepaalde misdaden en wandaden begaan heeft die, gezien zijn ontwikkeling en alle factoren in zijn leven bij elkaar, helemaal buiten het kader vallen, buiten alle verwachting, dan heeft deze geest niet het gezag om een oordeel te vellen, maar moet hij zich tot een geest met een hoger gezag richten. In andere gevallen zou hij bevoegd zijn om een oordeel te vellen maar vanwege dit onverwachte gebeuren moet hij, om het zo te zeggen, een stap hoger gaan. Zijn superieur moet geraadpleegd worden; hij zal dan de autoriteit hebben en zal dan in overeenstemming met alle omstandigheden, tot in het kleinste detail een oordeel uitspreken over hoe dit gewaardeerd moet worden. Als nu hetzelfde geval zich herhaalt, als dit maar door en door gaat, komt er een punt waarop geen enkele geest meer bevoegd is, behalve God.”

VRAAG: Is er op een bepaalde manier een orde die veel lijkt op die in onze rechtspraak?

“Ja, wat jullie allemaal op aarde hebben, is een beperkte en zwakke afspiegeling van wat er in de geest bestaat.”

VRAAG: Wat bedoelt de ‘Pistis Sofia’ met ‘het verzegelen van de ziel’ en met ‘de Maagd van Licht’?

“De Maagd van Licht’ betekent het zuivere licht. Maagd moet je niet in de letterlijke betekenis opvatten zoals jullie die op aarde kennen. Trouwens, op dit punt is er een grote dwaling in jullie geloofsgeschiedenis geslopen. Jullie gebruiken, bijvoorbeeld, de uitdrukking ‘maagdelijke sneeuw’ wat zoveel betekent als iets wat helemaal zuiver is, iets fris en nieuw en schoon. ‘Maagdelijk Licht’ betekent het zuivere licht, zoals het in het begin geschapen werd, nog ongebruikt of onbenut, waarin alle krachten verenigd zijn. Voor jullie informatie, waar zuiver licht is, daar is tegelijkertijd voor het onzuivere oog volledige duisternis. Je zult in dat verband de uitdrukking ‘verzegeld’ begrijpen. Want als het onzuivere oog om een of andere reden het zuivere licht zou zien, zal het lijken alsof het volledige duisternis is, afgesloten zoals in een vacuüm. En alleen naarmate het oog zuiverder wordt – en wanneer ik oog zeg, beseffen jullie natuurlijk dat ik de hele mens bedoel – zal het licht stralend en zuiver worden zoals het werkelijk is. En daarom zouden duisternis en licht hetzelfde kunnen lijken. Ik realiseer me dat dit buitengewoon moeilijk voor jullie is om te begrijpen, want dit zijn voor jullie zuiver filosofische en abstracte ideeën die voor jullie tot dusver geen enkele persoonlijke zin of betekenis kunnen hebben. Jullie kunnen deze ideeën niet met je verstand vatten, je kunt ze alleen voelen. Natuurlijk is de duisternis van het zuivere licht van een heel andere klasse dan de duisternis van de luciferische wereld.

VRAAG: Met andere woorden, net als de zon?

“Ja.

En nu, vrienden, ga ik me terugtrekken. Ik laat jullie weer achter met Gods zegeningen voor ieder van jullie die hier zijn, voor ieder van mijn vrienden aan de andere kant van de oceaan, voor ieder van jullie die deze woorden leest. Verheug je in het weten dat God van je houdt en je helpt. Wij kennen al jullie inspanningen, geef het niet op, wanhoop niet, ga door met jullie moedige strijd. Het kan niet anders of jullie worden onder alle omstandigheden gelukkig en vervuld als je niet opgeeft. Wees in vrede, wees in God.”

*Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1958.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: 'Shame'.
Laatste herziening van de Nederlandse vertaling in 2014.
© Stichting Padwerk Nederland, uitgave 2015.*

